

Medvirkning etter skl. § 5-1

- Innledning
- Begrunnelse
- Når foreligger medvirkning
- Betydningen av medvirkning
- Hvem kan medvirke

1. Innledning

- Betydningen av skadelidtes posisjon:
 - Ansvarsgrunnlaget
 - Samtykke
 - Skadevolders forventninger
 - Aksept av risiko
 - Medvirkning til skaden ved egen skyld
 - Hjemmel: skl § 5-1

1. Innledning

- Skl § 5-1:
 - Medvirket til skaden ved egen skyld
 - Erstatningen kan settes ned/bortfalle
 - Rimelig ut fra
 - Adferden
 - Betydningen for skaden
 - Omfanget av skaden
 - Forholdene forøvrig

2. Begrunnelse

- Begrunnelsen for at ansvaret reduseres:
 - Ikke rimelig med full reparasjon
 - Prevensjonshensynet tilsier reaksjon i forhold til betydningen av skadevolders adferd
 - Prevensjon i forhold til skadelidte
 - Økonomisk prevensjon

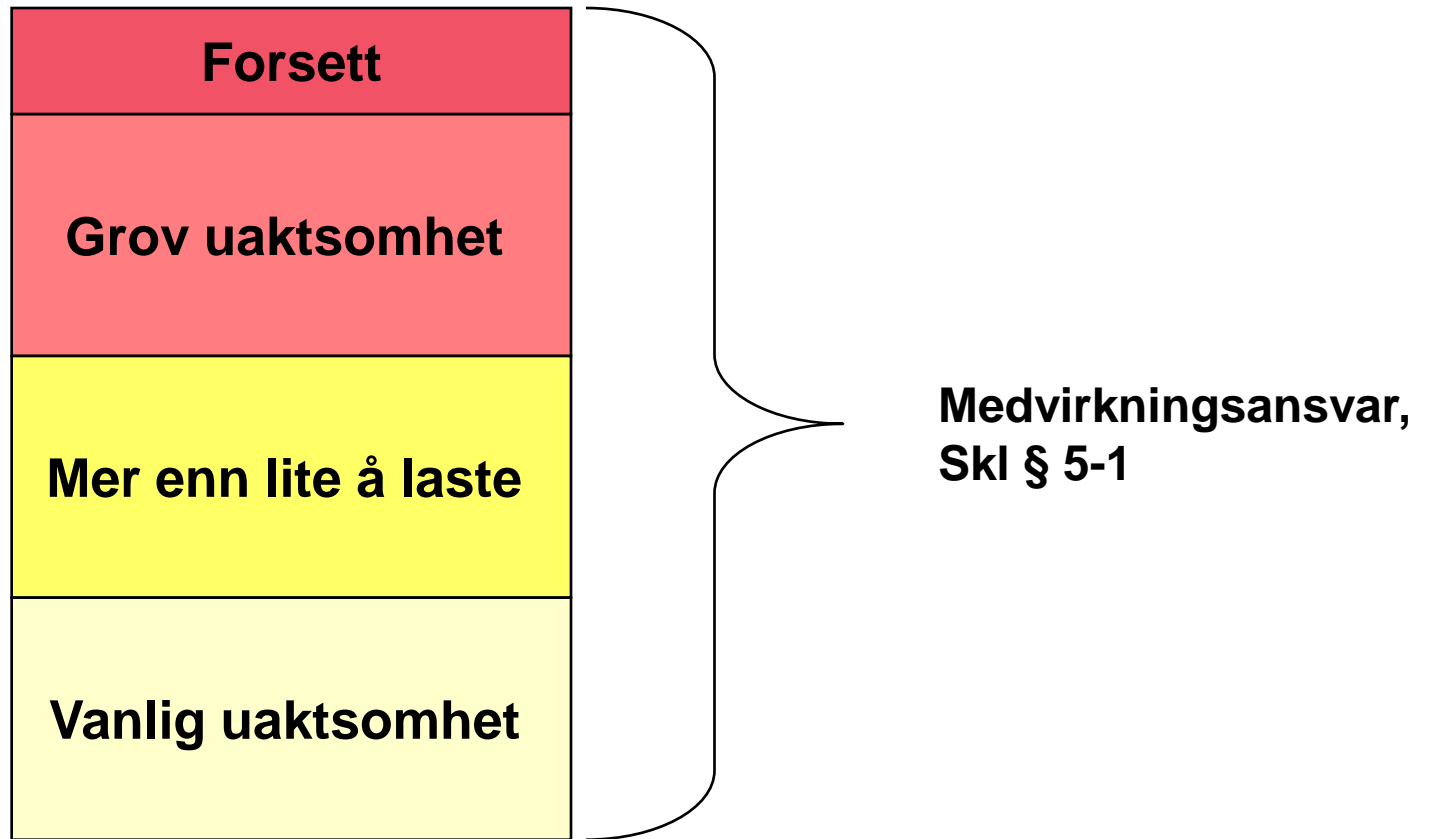
3. "Medvirkning"

- Medvirkning =
 - "har medvirket til skaden ved egen skyld"
 - Unnlatt å
 - "fjerne eller minske risikoen"
 - "begrense skaden"

3.1. Egen skyld

- Ingen sondring avhengig av skyldgrad
- Men: skyldgrad betydning for ansvarsfordelingen
- "skyld" = vanlig culpavurdering.
 - Regelbrudd
 - Økning i skaderisiko
 - Handlingsalternativer
 - Synbarhet/påregnelig

Det subjektive element :

3.2 Unnlatt å fjerne/minske risiko

- Bare skadelidtes adferd før skaden fant sted
- Sammenhengen med culpamomentene.
- Eks: Rt 1970.1452.

3.3 Etter evne begrense skaden

- o Omfatter også situasjonen etter skaden?
- o Glir over i spørsmålet om utmåling
- o Rt. 1992.1469 Leiebildommen

4. Medvirkningens betydning

- Erstatningen "kan" bli nedsatt
- Momenter
 - Adferden - hvor grov skyld
 - Betydningen for skaden = graden av årsakssammenheng
 - Omfanget av skaden
 - Forholdene ellers

Medvirkningens betydning

Skadevolders

- skyld
- betydning
- forsikring
- Annen finansiering
- etc

Skadelidtes

- skyld
- betydning
- Skadens omfang
- Forholdene forøvrig

Tillegges betydning
”for så vidt det er rimelig”

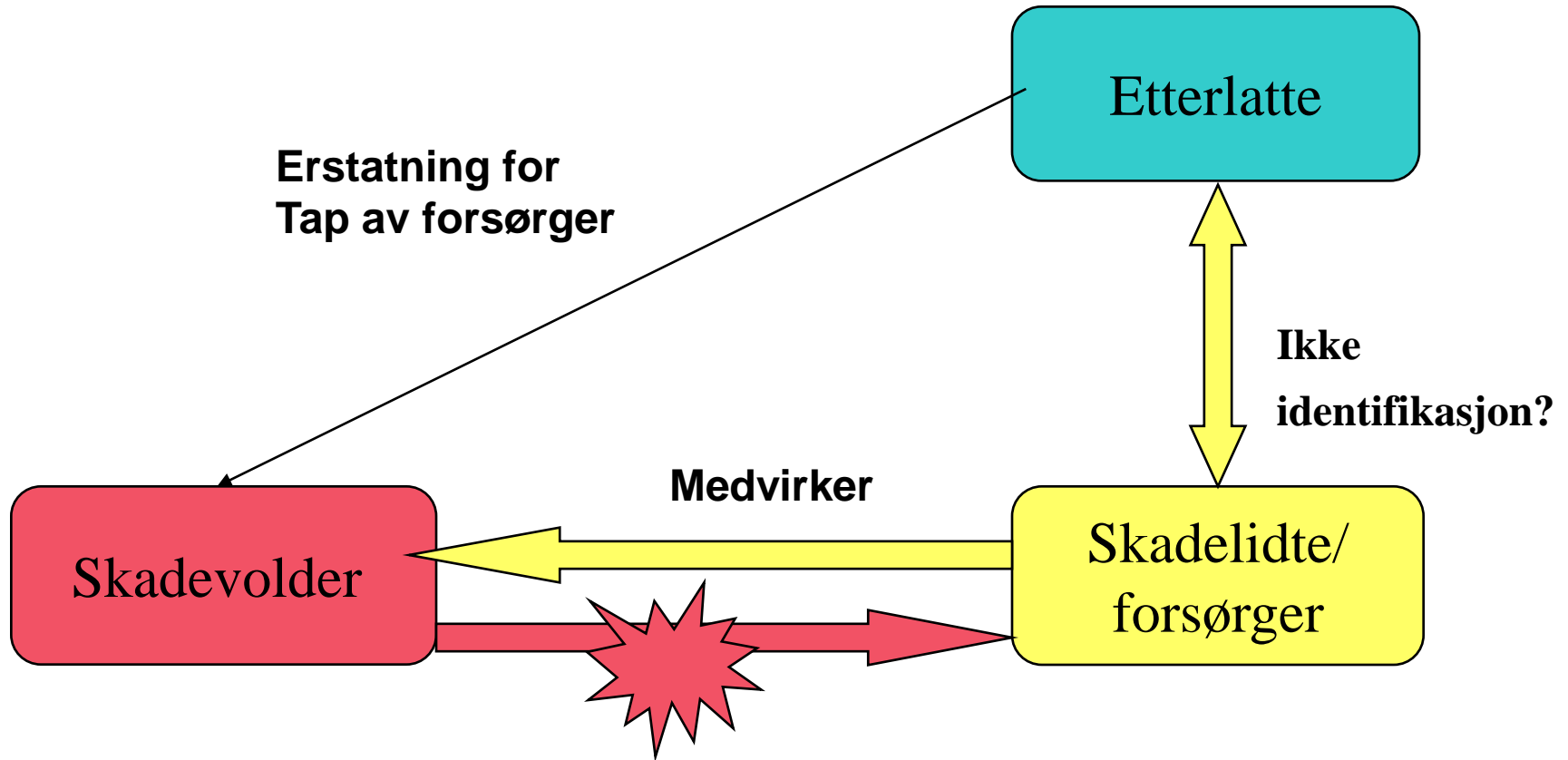
5. Hvem kan medvirke

- Skadelidte
- Etterlatte
- Barn
- Personer den direkte skadelidte/etterlatte hefter for
- Forhold den direkte skadelidte hefter for

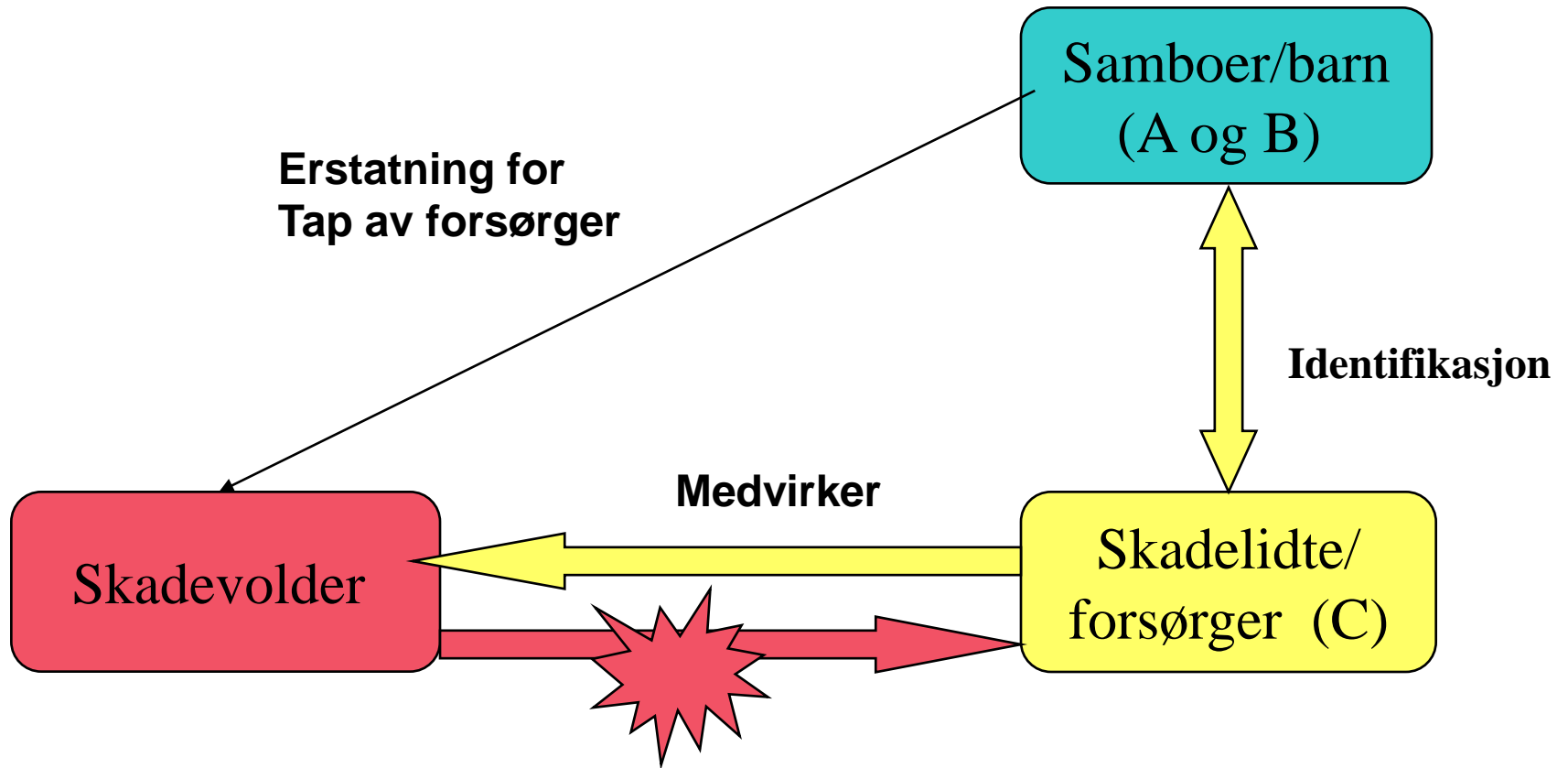
5.1 Skadelidte og etterlatte

- § 5-1 nr. 1: "den direkte skadelidte eller erstatningssøkeren".
- Den som søker erstatning = skadelidte
- Den som søker erstatning = etterlatt = den direkte skadelidte er omkommet
 - Ordlyden: ingen forskjell = identifikasjon
 - Forarbeidene

Medvirkning ved tap av forsørger, § 5-1

Medvirkning ved tap av forsørger , bal § 7, promilleregelen

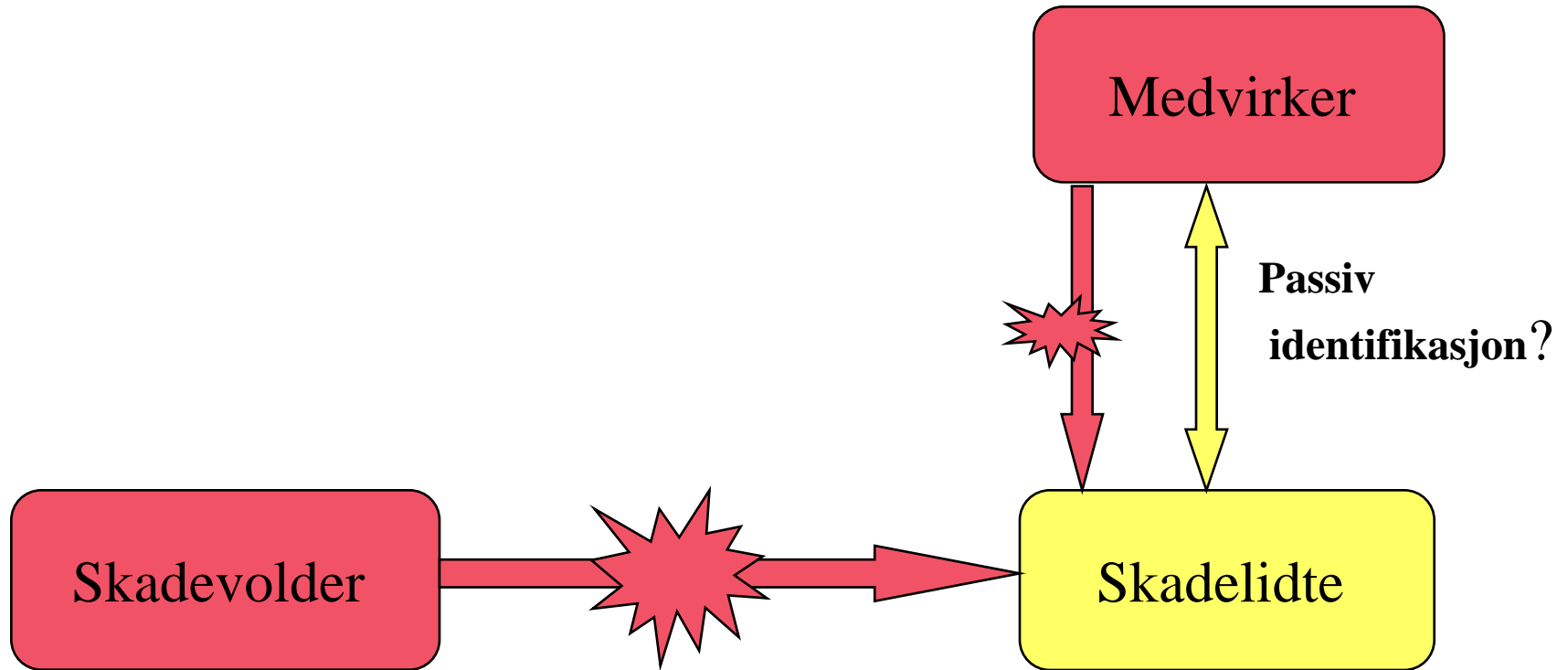
5.2 Barn

- § 5-1 nr. 1, 2 pkt.
- Barn under 10 år beskyttet
- Begrunnelse: redusert selvskyldsevne
- Barn over 10 år: vurderes ut fra
 - Alder
 - Forutsetninger
- Rt. 1977.313 sementblandingsmaskin

5.3 Skadelidte/etterlatte hefter for

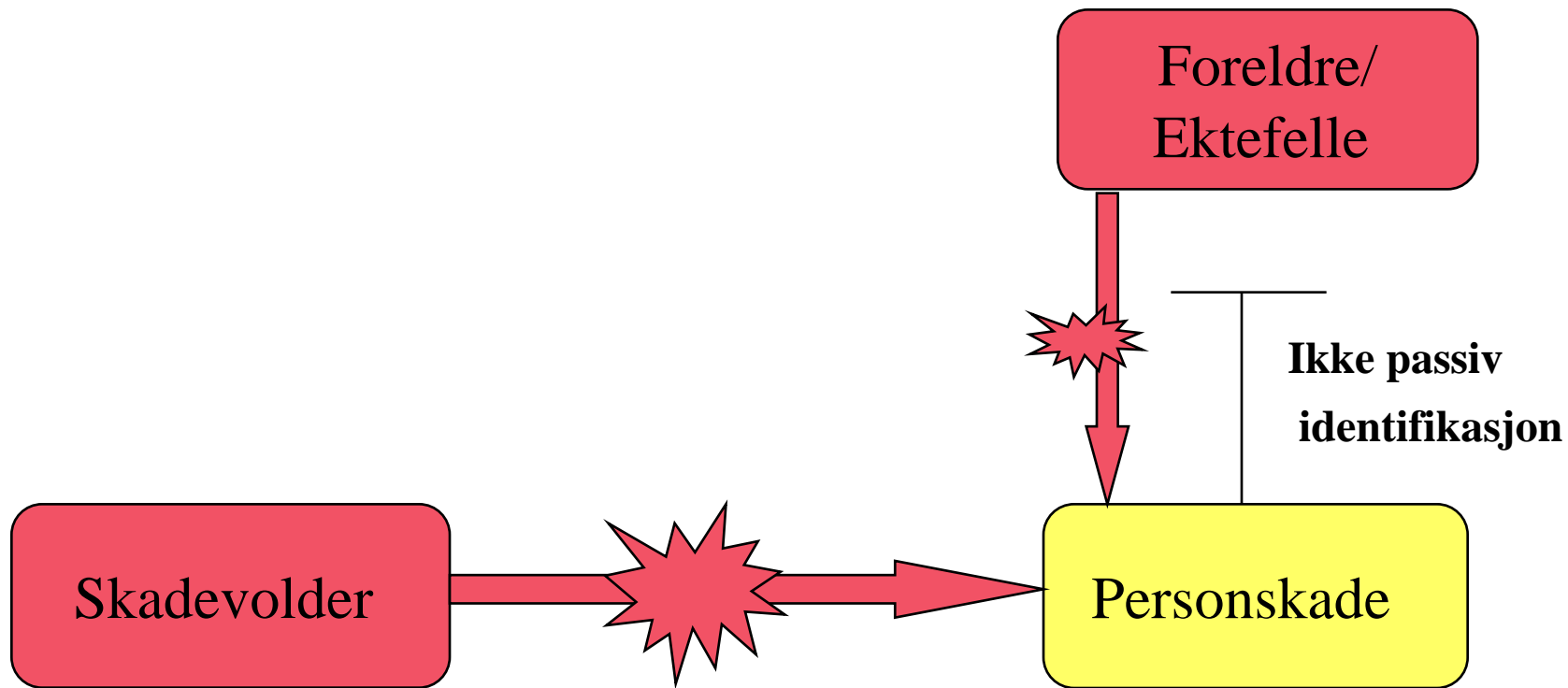
- § 5-1 nr. 3
- Passiv identifikasjon = B reduserer As erstatningsrettslige posisjon
 - Ikke akseptert for personskader
 - Mellom foreldre og barn, Rt 2002.1283 Gårdsdam
 - Mellom ektefeller, Rt. 1991.1303 Gulvluke
 - Tingsskader?

Passiv identifikasjon

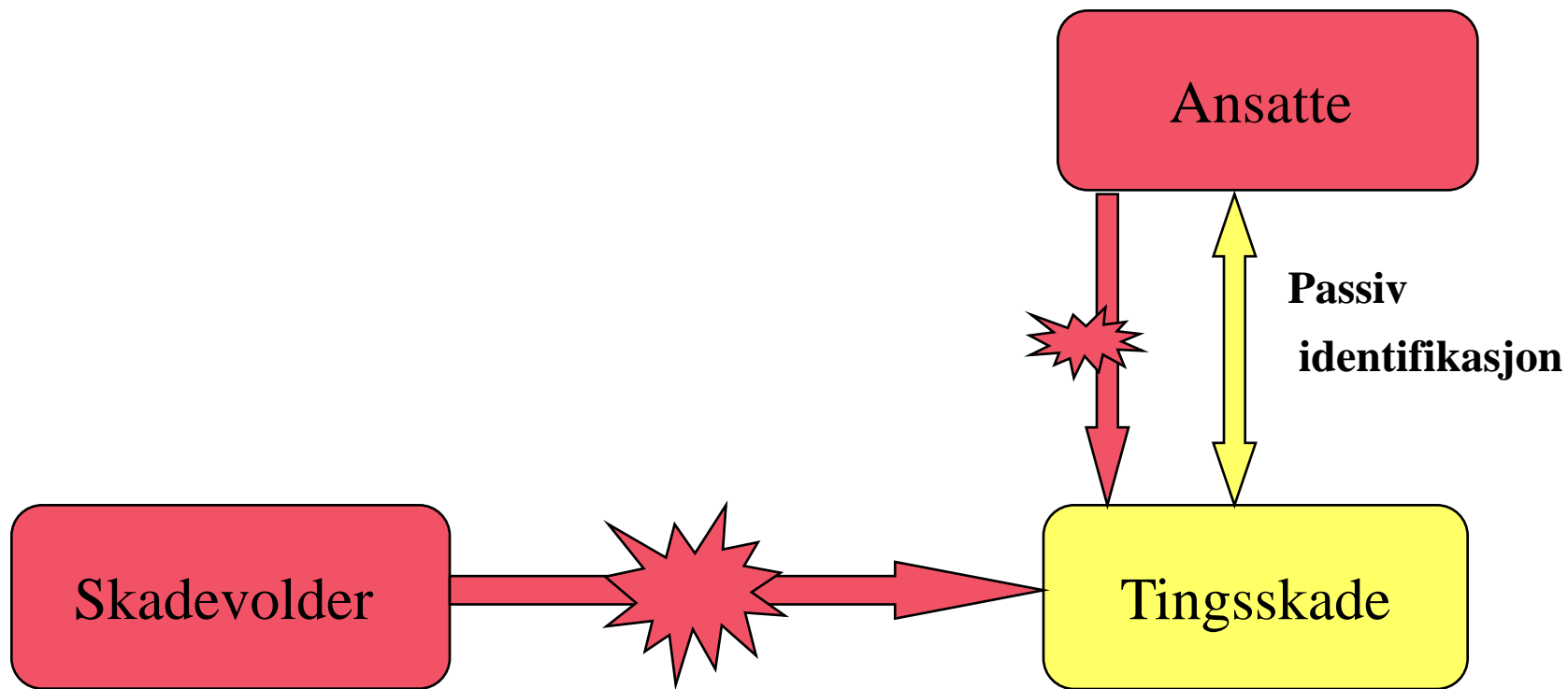

= skadelidtes erstatningskrav reduseres pga tredjemanns medvirkning

Passiv identifikasjon

Passiv identifikasjon

5.4 Objektivt medvirkeransvar?

- § 5-1 nr. 3: "forhold" som den direkte skadelidte/erstatningssøker hefter for
- = ikke hjemmel for objektivt medvirkningsansvar
- = henvisning til de regler som gjelder
- Eks: Skadelidte representerer en risiko som ville kvalifisert til objektivt ansvar som skadevolder.

Lempning

- Hjemmel og rettslig plassering
- Anvendelse
- Begrunnelse
- Lempningskriteriene

1. Hjemmel og rettslig plassering

- § 5-2
- Erstatningsansvaret kan lempes =
 - Klart at det foreligger ansvarsgrunnlag/årsakssammenheng og økonomisk tap
 - Spm om medvirkning avgjort
 - Utmålingen er beregnet
 - Spørsmål om kravets størrelse skal reduseres

2. Anvendelse

- Gjelder generelt, uansett
 - Ansvarsgrunnlag
 - Skadens/tapets art
- Overlappende hjemmel
 - BAL § 12
 - SkI § 2-2 nr. 1, § 2-3 nr. 2.

2. Anvendelse

- Utenfor kontrakt
- I kontrakt: Ja, hvis ikke annet lempningsgrunnlag, Rt. 2004.1887

3. Begrunnelse

- Hensynet til skadevolder
- Men: unntaksregel
- Hensyn:
 - Skadevolder beskyttes mot ruin
 - Skadelidtes trygghetsbehov

4. Lempningskriteriene

- Utgangspunktene
- "Urimelig tyngende"
- "rimelig" om skadelidte "i særlige tilfelle helt eller delvis bærer tapet."

4.1 Utgangspunktene

- Utgangspunktet: full erstatning
- Forarbeidene: Bare hvor skadevolder rammes meget hardt
- Praksis mindre streng
- Men snever rekkevidde, Rt 2004.165
Brannstifter

Utgangspunktene for lempning

- Utgangspunkt: Full erstatning
- Men: Lemping hvis ansvaret virker urimelig tyngende.

4.2 "Urimelig tyngende"

- Skadens størrelse
- Den ansvarliges økonomi
- Foreliggende forsikring og forsikringsmuligheder
- Skyldforholdene
- Forholdene for øvrig

4.3 "i særlige tilfelle er rimelig at den skadelidte bærer .."

- Samme momenter
- Annen vektlegging
- Lempes selv om ansvaret ikke urimelig tyngende
- Særlig betydning
 - Omfattende skader
 - Skadelidte særlig utsatt for skade